

АНАЛІЗ АНКЕТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ, СПЕЦІАЛЬНОСТІ 071 ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ОП «ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ» у 2023 / 2024 н.р.

Інтереси здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Облік і оподаткування», реалізуються через наукове товариство студентів, аспірантів та молодих (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/Polozhennya/polozh_ntca_knutd_2023.pdf), вчених через безпосередню участь представників здобувачів вищої освіти у робочій групі з розробки, моніторингу та модернізації змісту та наповнення освітніх програм, через активне залучення здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти до заходів академічної мобільності, професійної діяльності тощо.

У відповідності до Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) у Київському національному університеті технологій та дизайну (https://knutd.edu.ua/files/ekts/documents/Polozhennia-pro-syst-zabezp-yakosti-od-vo_2024.pdf) та Положення про моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм у Київському національному університеті технологій та дизайну (<https://drive.google.com/file/d/1Kgnl4nDbG0y70ffACQEXe6GME-KwEXm0/view>) в КНУТД щорічно проводиться опитування заінтересованих сторін (здобувачів вищої освіти та випускників ОП, роботодавців та інших стейкхолдерів) з метою моніторингу актуальності освітньої програми «Облік і оподаткування» (<https://knutd.edu.ua/ekts/op-drafts/>). У 2024 р. моніторинг ОП проводився шляхом анкетування, опитування, інтерв'ювання роботодавців, академічної спільноти та студентства. Проводилося онлайн анкетування студентів з кожної окремої дисципліни ОПП, моніторинг процесу практичної підготовки здобувачів вищої освіти із визначенням рівня задоволеності студентів програмними результатами навчання, моніторинг рівня задоволеності здобувачів вищої освіти щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій у КНУТД. Основними принципами анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є студентоцентризм (усвідомлення того, що думка здобувачів є одним з найвагоміших чинників у формуванні рішень щодо покращення якості освіти та освітнього процесу), анонімність та добровільність.

Моніторинг процесу вивчення дисциплін (анкетування здобувачів вищої освіти)

Моніторинг процесу та результатів вивчення дисциплін освітньої програми складається з серії питань щодо організації навчання з дисциплін, викладацької діяльності, умов реалізації освітньої діяльності та питань зацікавленості здобувачів вищої освіти у змісті навчальних дисциплін.

Так, на запитання, чи забезпечує розклад достатню регулярність проведення лекційних занять та виконання самостійної роботи, респонденти відповіли позитивно: 33,3% – «так», 50% – «скоріше так, ніж ні».

На запитання, чи достатні раніше набуті знання для розуміння тем (модулів), що викладаються в рамках дисциплін, переважна кількість респондентів надали позитивну відповідь (загалом 83,3%).

На запитання, чи відповідає обсяг навчального навантаження з дисципліни кредитам, що присвоюються, «так» відповіли 50% респондентів, «скоріше так» – 50% (загалом 100%).

Матеріал, представлений у підручниках та інших навчальних посібниках, вважають достатнім для дослідження і вивчення дисципліни 33,3 % опитаних, «скоріше так» – 66,7% (загалом 100%).

Форми, умови, методи проведення підсумкового контролю вважають достатньо визначеними (в тому чи іншому ступені) загалом 100% опитаних здобувачів.

Дотримання розкладу лекцій, занять та інших видів навчальної діяльності вважають повністю забезпеченим також 83,7% респондентів.

На запитання, чи стимулює викладач інтерес до дисципліни, чи мотивує до її вивчення, позитивну в тому чи іншому ступені відповідь дали загалом 83,3% здобувачів; як й на запитання чи викладач розкриває тему в чіткій, ясній формі.

Переважною більшістю позитивні відповіді респондентів на запитання, чи корисні для вивчення дисципліни такі об'єднуючі (інтегративні) види навчальної діяльності, як семінари, лабораторні та практичні заняття – дали позитивну відповідь загалом 83,3% опитаних.

Відповідність вивчення дисципліни робочій програмі також засвідчили у тій чи іншій мірі 83,3% опитаних.

Переважно більшість позитивних відповідей респондентів отримано на запитання чи відповідає викладач на питання слухачів, чи дає додаткові пояснення, чи підходять аудиторії для проведення занять з дисципліни (кількість місць, видимість, чутність, чи достатньо добре обладнані аудиторії та кабінети для проведення семінарів, лабораторних і практичних занять), чи викликають інтерес теми, що вивчаються в рамках дисципліни підтверджують, форми та методи навчання і викладання, що відповідають вимогам студентоцентрованого підходу; науково-педагогічними працівниками забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи.

Окремі негативні або невизначені відповіді пояснюються обмеженою зацікавленістю здобувачів в навчальному матеріалі окремих дисциплін, які не мають прямого відношення до напряму наукового дослідження здобувача. Умови реалізації освітньої діяльності з дисциплін освітньої програми «Облік і оподаткування», матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, що підтвердили опитані здобувачі вищої освіти. Таким чином, за результатами проведеного анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо моніторингу змісту та якості викладання освітніх компонентів – навчальних дисциплін освітньої програми «Облік і оподаткування», зроблено висновок, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти методами навчання і викладання є високим.

Моніторинг проходження практики (анкетування здобувачів вищої освіти)

Проходження практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою «Облік і оподаткування» регламентується «Положенням про організацію та проведення практичної підготовки студентів КНУТД» (https://knutd.edu.ua/files/ekts/documents/Polozhennia-pro-organiz-proved-prakt-pidgot_stud_2024.pdf).

Метою практичної підготовки є оволодіння здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти сучасними методами, формами організації роботи, в тому числі зі спеціальним обладнанням в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних в Університеті знань, професійних практичних компетентностей для прийняття

самостійних рішень під час виконання певної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо практико-орієнтованості освітньої програми «Облік і оподаткування» з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу.

Так, переважна кількість здобувачів вищої освіти надали позитивну відповідь (повністю задоволені 44,4%, частково задоволені 33,2%,) переліком пропонованих баз практики в межах освітньо-професійної програми, що є позитивним результатом.

Переважна більшість респондентів відповіла на питання: чи зручним для Вас є графік проходження практики – «дуже зручний» 0%, «переважно зручний» - 66,7%, «переважно незручний» 11,1% здобувачів.

На питання чи надавав Вам відповідну підтримку керівник практики – 77,8% респондентів надали позитивну відповідь, проте 22,2 % відповіли негативно.

За результатами проведеного анкетування необхідно відмітити, що рівень задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проходженням практики, її графіком, тривалістю є стабільно високим та таким, що повною мірою задовольняє професійні і загальні компетенції, реалізує цілі, зміст та очікувані результати.

Підсумки практики за її результативністю демонструють наступне: що здобувачі вищої освіти переконалися у правильності вибору професії - 44,4%, практика розчарувала здобувачів у вибраній професії - 33,3% ;практика виявила прогалини в особистій фаховій підготовці, практика показала, що здобувачі вищої освіти готовий (ва) до роботи за фахом - всі ці відповіді оцінюються по 11,1 % відповідно.

Моніторинг рівня задоволеності здобувачів вищої освіти щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності (анкетування здобувачів вищої освіти)

Кодекс академічної доброчесності КНУТД (https://knutd.edu.ua/files/dostupdopi/kodeks_akadem_dobrochesnosti_knutd_15.09.2021.pdf) регулює застосування загальних засад і правил наукової етики, встановлює моральні принципи і загальні етичні норми у відносинах між представниками університетської спільноти (учасниками освітнього процесу та стейкхолдерами).

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності та вивчення інформованості щодо вирішення конфліктних ситуацій у КНУТД, з метою усунення недоліків і надання дієвої допомоги усім учасникам освітнього процесу.

Так, на запитання, де зручніше ознайомлюватись із силабусом навчальної дисципліни, 100% респондентів відповіли, що на платформі електронного навчання КНУТД (Модульне середовище).

Також, на запитання, чи мали Ви можливість повторної здачі екзаменів переважна кількість респондентів (66,7%) надали позитивну відповідь.

Переважна більшість опитаних здобувачів вважають оцінювання знань, умінь та навичок об'єктивним та адекватним («так» відповіли 66,7% респондентів, «частково» – 33,3%).

На запитання, чи виникали у Вас конфліктні ситуації щодо об'єктивності та упередженості екзаменаторів «ні» відповіли 100% респондентів.

На запитання, чи ознайомлені Ви з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальним домаганням, дискримінацією, булінгом в Університеті, «так» відповіли 66,7% респондентів, «частково» – 33,3% (загалом 100%).

Переважною більшістю позитивні відповіді респондентів на запитання, чи інформують Вас науково-педагогічні працівники про процедуру дотримання академічної доброчесності під час навчання в Університеті та чи відомо Вам про використання в Університеті програмного забезпечення (онлайн-сервіс, Антиплагіат) для виявлення академічного плагіату в бакалаврських/ магістерських/дисертаційних роботах (проєктах) здобувачів – дали позитивну відповідь 100% опитаних.

Таким чином, за результатами проведеного анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зроблено висновок, що рівень задоволеності здобувачів вищої освіти щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів, академічної доброчесності є високим.

Моніторинг результатів освітньої програми (анкетування роботодавців)

Відбір роботодавців для анкетування щодо моніторингу результатів освітньої діяльності проводився, виходячи з того, у яких організаціях працюють здобувачі денної форми навчання (на умовах часткової зайнятості).

На запитання щодо того, на скільки знання випускників з ОП «Облік і оподаткування» відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу, 75% респондентів відповіли, що «повністю відповідають».

Всі респонденти відмічають важливість перерахованих компетентностей (Здатність застосовувати знання на практиці, Базові загальні знання, Засвоєння основ базових знань з професії, Усне і письмове спілкування рідною мовою, Знання другої мови).

Найбільш важливі компетентності випускників для роботи за фахом наступні : найбільш важливими компетентностями опитані вважають прийняття рішень 100 %, решта відповідей розділена на половину (50/50) -Дослідницькі навички і уміння , Здатність до навчання, Здатність до критики та самокритики, Здатність пристосовуватись до нових ситуацій, Здатність породжувати нові ідеї (креативність).

Показники, щодо якостей та навичок випускників наступні : всі опитані відмічають досить високі якості та навички випускників, серед відповідей слід відмітити відповідь про достатній рівень Ерудованість, загальна культура, комунікабельність.

Також стейкхолдери високо оцінили зміст та структуру ОП Облік і оподаткування щодо можливості сформувати фахові компетентності здобувачів вищої освіти.

Результати анкетувань обговорені на засіданні Вченої ради факультету управління та бізнес-дизайну від 4 грудня 2024 року, протокол № 7, з метою розробки заходів щодо вдосконалення освітньої програми «Облік і оподаткування» (галузь знань 07 Управління та адміністрування, спеціальність 071 «Облік і оподаткування»). Анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти є обов'язковою складовою внутрішнього забезпечення якості освітніх програм, яка полягає в отриманні періодичного зворотного зв'язку від здобувачів. Здобувачі вищої освіти повною мірою залучені до процесу моніторингу та періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їхня позиція береться до уваги під час перегляду та модернізації освітньої програми «Облік і оподаткування».